

Raadsvoorstel

Tabel registratiegegevens

Registratienummer	25.0012817
Zaaknummer	Z25002394
Datum oordeelsvormende raadsvergadering	30 oktober 2025
Datum besluitvormende raadsvergadering	6 november 2025
Van afdeling	Bedrijfsvoering
Onderwerp	Programmabegroting 2026
Portefeuillehouder	wethouder V.B. Buis

Samenvatting

In de Programmabegroting 2026 staan per programma de geplande doelen en activiteiten voor het jaar 2026. Met het vaststellen van de Programmabegroting worden de budgetten voor 2026 beschikbaar gesteld. Het vaststellen van de begroting is feitelijk de kern van het budgetrecht van de gemeenteraad. Dit houdt in dat het college in principe alleen uitgaven kan doen en verplichtingen kan aangaan na toestemming ofwel autorisatie van de raad. Met het vaststellen van de Programmabegroting geeft de gemeenteraad het college deze toestemming.

Inleiding

Hierbij bieden wij de programmabegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 aan.

<https://opmeer.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/7/p1-homepage>

De uitgangspunten voor de programmabegroting zijn het coalitieakkoord, de Toekomstvisie 2030 en het Pact Westfriesland. De begroting is gebaseerd op de vastgestelde Kadernota 2026-2029. Daarnaast worden enkele voorstellen gedaan voor nieuw beleid.

Wederom zijn we erin geslaagd een meerjarig sluitende begroting te kunnen aanbieden voor alle jaren. In deze begroting hebben wij nog geen rekening gehouden met de uitkomsten van de septembercirculaire 2025, omdat deze bij het opmaken van de begroting nog niet bekend zijn. Echter verwachten wij daar geen grote structurele tegenvallers. De uitwerking van de circulaire zal bij de Najaarsnota 2025 worden meegenomen. In onderstaande tabel vindt u het verloop van de mutaties vanaf de door de raad vastgestelde Programmabegroting 2025 tot de voorliggende Programmabegroting 2026. Voor een nadere toelichting verwijzen wij u graag naar bijgaande Programmabegroting 2026 inclusief meerjarenraming 2027-2029 en de daarin opgenomen aanbiedingsbrief.

Alle bedragen x € 1.000					
Onderwerp	2026	2027	2028	2029	
Saldo na Voorjaarsnota 2025/ Kadernota 2026	64	-241	-321	-321	V/N
Meicirculaire 2025 netto effect (R.I.B. bij kadernota)	977	1.190	1.121	1.450	V
Saldo meerjarenraming bij start opstellen begroting	1041	949	800	1129	V
Autonome mutaties bij opstellen begroting	-500	-10	-349	-366	
Saldo na verwerking autonome mutaties	541	939	451	763	V
Aanvragen nieuw beleid bij opstellen begroting					
Handhavingsbudget	-140	-140	-140	-140	N
Extra budget ouderenzorg via reserves					
Hogere lasten Jeugdzorg	-250	-250	-250	-250	N
Nieuwe saldi MJB 2026-2029	151	549	61	373	V

Voorgesteld besluit

1. De programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen;
2. Een bestemmingsreserve "Reserve Ouderenzorg" in te stellen;
3. Een onttrekking van € 500.000 te doen uit de Algemene Reserve (onvoorziene ontwikkelingen) en dit bedrag te storten in de Reserve Ouderenzorg;
4. Het aangaan van investeringen betreffende categorie A uit het investeringsplan 2026 - 2029 te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;

5. De besteding van de post Onvoorziene uitgaven te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Argumenten

1.1 Hiermee voldoet de gemeente Opmeer aan artikel 190 van de Gemeentewet.

In de gemeentewet staat dat de raad de programmabegroting vaststelt voor het volgende jaar en de meerjarenraming voor kennisgeving aanneemt.

1.2 Dit is conform de financiële verordening.

Het college biedt voor 15 november aan de raad een nota aan met een voorstel voor het beleid en de financiële kaders van de begroting voor het volgende begrotingsjaar en de meerjarenraming. De raad stelt deze nota vóór 15 november vast.

1.3 Het budgetrecht ligt bij de Gemeenteraad.

De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per programma.

2. De Raad heeft hiervoor al budget beschikbaar gesteld en het betreft bestaand beleid.

3. De Raad heeft hiervoor al budget beschikbaar gesteld en het betreft kleine onvoorziene uitgaven.

Kanttekeningen

1. Behoedzaamheid bij het aangaan van nieuwe projecten

Hoewel wij op dit moment een sluitende begroting hebben blijft de financiële toekomst onzeker. Het ravijnjaar 2026 is opgeschoven naar 2028 vanwege achterblijvende compensatie vanuit het Rijk. We hebben te maken met oplopende prijzen en veel nieuwe taken die op ons afkomen. Behoedzaamheid bij het aangaan van nieuwe projecten blijft raadzaam.

2.1 Vorming van een Reserve Ouderenzorg

Het in deze begroting opgenomen voorstel om een Reserve Ouderenzorg op te nemen en daarin financiële middelen te reserveren voor toekomstige lasten als gevolg van de zogenoemde dubbele vergrijzing kunnen te zijner tijd niet worden ingezet om structurele lasten mee te dekken. Onttrekkingen uit een reserve kunnen slechts op incidentele basis worden gedaan en kunnen daarmee niet voorzien in de structureel hogere lasten voor ouderenzorg.

2.1 Onduidelijk welk beleid het Rijk gaat voeren

Het is nog onzeker wanneer de lasten als gevolg van de dubbele vergrijzing onze begroting gaan beïnvloeden. De vergrijzing is ook een landelijk thema en het is nog onduidelijk welk beleid het Rijk gaat voeren en in hoeverre gemeenten daar een rol in spelen of hoe compensatie geregeld wordt. Het nu al vastleggen van middelen in een bestemmingsreserve betekent ook dat deze middelen voornamelijk niet voor andere ambities kunnen worden aangewend.

Beoogd maatschappelijk effect

Inzicht verschaffen hoe wij (financieel) werken aan het coalitieakkoord, de Toekomstvisie 2030 en het Pact Westfriesland.

Wettelijk kader

Gemeentewet, financiële verordening

Participatie

Niet van toepassing

Communicatie

Begin oktober volgt een persbijeenkomst met Wethouder Buis om de begroting toe te lichten. De Programmabegroting 2026 wordt openbaar gemaakt bij de stukken voor de oordeelsvormende vergadering en na vaststelling komt de Programmabegroting op onze gemeentelijke website. Ook zullen wij weer een Flyer 'Begroting In Een Oogopslag (BIEO) maken', waarin op 1 A4 duidelijk is waar de gemeente zijn geld vandaan haalt en waar het naar toe gaat.

Financiën

Niet van toepassing

Uitvoering

Niet van toepassing

Bijlagen

Link naar Lias: <https://opmeer.publicaties.app/pub/programmabegroting2026/7/p1-homepage>

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Opmeer,

gelet op het bepaalde in de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 30 september 2025,

gehoord de behandeling in de oordeelsvormende raadsvergadering van 30 oktober 2025;

besluit:

1. De Programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 vast te stellen;
2. Een bestemmingsreserve "Reserve Ouderenzorg" in te stellen;
3. Een onttrekking van € 500.000 te doen uit de Algemene Reserve (onvoorziene ontwikkelingen) en dit bedrag te storten in de Reserve Ouderenzorg;
4. Het aangaan van investeringen betreffende categorie A uit het investeringsplan 2026 - 2029 te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders;
5. De besteding van de post Onvoorziene uitgaven te delegeren aan het college van burgemeester en wethouders.

Besloten in de raadsvergadering van 6 november 2025.

{{esl: Signer1:Capture:size(200,50)}}

{{esl: Signer2:Capture:size(200,50)}}

I. van Mulligen
plaatsvervangend griffier

H.M. Wiersema
voorzitter